

SILKKI-SAARA, HELSINKILÄINEN KURTISAANI

LYHENNELMÄ SUOMEN KAMELIANAISENA TUNNETUN KAUNIIN JA TUMMAN KURTISAANIN VAUHDIKKAISTA MUISTEMISTA, 1800- JA 1900-LUVUILTA.

Vuonna 1907 ensimmäinen eduskunta säätö lain jolla prostituutio Suomessa kiellettiin, ja ne noin kolmesataa ilotyttöä ja -naista jotka silloisessa vielä aika pienessä Helsingissä kävelivät hitaasti Bulevardia ja Esplanadia pitkin toivoen pääsevänsä nopeasti pitkälle, joutuivat menemään niin sanotusti maan alle, eli piiloon jatkamaan ammattiaan salassa, jolloin veneeriset sairaudet lähtivät nousuun, kun he eivät enää voineet käydä lääkärintarkastuksissa.

Sitä ennen oli kuitenkin silloisille helsinkiläisille jo tullut hyvin tutuksi varsinkin eräs heistä, Suomen Kamelianaisena tai Silkki-Saarana tunnettu kaunis tummatukkainen nainen, joka rakasti silkkisiä asuja eikä suostunut käyttämään mitään muuta, temperamenttinen nainen, Irene Björkhem, poliisin kirjoissa Sofia Arletti, joka ehti aiheuttaa skandaaleja joita silloin seurattiin yhtä innokkaasti kuin mitä niitä nykyäänkin luetaan. Hänen reviiirinsä ulottui loppuaikoina Bulevardilla Annankadulta Abrahaminkadulle asti.

Hänen muistelmistaan on Eric von Schantz koonnut romaanin muotoon laaditun kirjan nimellä ”Irene” joka ilmestyi suomennettuna 1947, jonka äitini osti heti, ja siitä on tämä lyhennelmä koottu sillä tarina itse on jo painunut unohduksiin mutta on onneksi vielä luettavissa hiirenkorville kuluneista ja kellastuneista moneen kertaan luetuista lehdistä, se täyttää vaikka kuinka vaativan maun

mukaisen vauhdikkaan ja hauskan tarinan kriteerit, on jopa tapahistoriallisetkin vaatimukset täyttävä, joten seuraavassa katkelmia hänen muistelmistaan, olkaa hyvät.

Hänen syntymänsä vuonna 1874 on hämärän peitossa, äitinsä oli italialainen joka ilmeisesti myös oli ollut ns. vapaan ammatin harjoittaja. Hän oli hoitokodissa jossain Pohjanmaalla yhdeksänvuotiaaksi asti mutta sitten elatusrahat jäivät tulematta ja hänet vietiin Kokkolaan huutokaupattavaksi, jossa eräs maatalon isäntä hänet ”osti” kuudella-kymmenellä markalla, summa jonka piti riittää vuoden huoltajuuteen. Talossa oli yksitoista lasta entuudestaan ja he repivät hänen hienot vaatteensa ja lelunsa hänen käsistään ja päältään heti sinne saavuttuaan, nukkekin useampaan osaan revittynä, niin että hän jäi itse lähes ilman vaatteita ja kenkiä, joitakin räpsyjä hänelle annettiin puettavaksi päälle. Hän oli kaikkien käskettävissä mutta jo muutamana kuukauden kuluttua talossa kävi kato kun lapset sairastuivat yksi toisensa jälkeen ja kahdeksan heistä kuolikin pian ja koska Irenekin, millä nimellä häntä kutsuttiin, sairastui niin renki alkoi tehdä hänelle arkkua höyläämättömistä laudoista ja sovittaessaan kuitenkin vielä elävää tyttöä siihen Irene potki ja purikin häntä pikkusormeen, jolloin arku kaatui ja renki pomppi tuskissaan ja tätä sotkua tuli kiukkuinen emäntä setvimään sanoen antavansa selkäsaunan Irenelle, ottaen hänen päänsä reisiensä väliin mutta sitä hä-

nen ei olisi pitänyt tehdä sillä sinnekin Irene puri terävillä hampaillaan syvät jäljet jolloin emäntäkin kiljui tuskissaan. Yö koitti ja Irene pelkäsi että hänet haudataan elävältä joten hän karkasi ja lähti juoksemaan tielle menettäen siellä tajunsa ja hänet poimi hevoskärryyn mukaansa kaksi herrasmiestä jotka veivät hänet kahden ilotytön luokse jonne he itsekin olivat menossa. Nämä ilotytöt ottivat hänet huostaansa hoitaen ja syöttäen häntä mutta siinä ilotalossa hän joutui näkemään ja kokemaan jotain sellaista jota nuoren tytön ei kuuluisi nähdä eikä kokea. Hän joutui hakemaan heille ruokaa mutta varsinkin juomaa kaupungista ystävänsä Lennartin kanssa, vanhoihin lastenvaunuihin piilotettuna, ja toimimaan salaisena kirjelähettinä. Kerran sattui että punssipullo oli vaunuissa särkynyt ja koko sisällön imi ranskanleipä itseensä ja tytöt pakottivat Irenen ja Lennartin syömään sen jolloin he olivat vähällä kuolla. Sitten sattui eräänä Juhannuksena veneellinen laestadiolaisia kulkemaan ohi kun tytöt ja heidän herravieransa kisailivat alasti kokon ympärillä, syöden mutta varsinkin juoden ja hoi-laten rivoja lauluja ja Irene joka Lennartin kera oli ongella, joutui hänkin heidän vihansa kohteeksi koska pyhänä ei olisi saanut onkikaan. Tästä seuraava näytös oli seuraavana päivänä kun nuo laestadiolaiset tulivat poliisin kera ajamaan heitä ulos talostaan, miesvieraiden juostessa kujanjuoksua heidän välistään karkuun, naulaten ovia ja ikkunoita kiinni, ja niin erinäisten pienempien lisäskandaalien jälkeen Irene joutui hirtätyttämään ja hautamaan eräällä pelimannilla ainoan hyvän ystävänsä, silmäpuolen Odin kissan, joka pelimanni soitti vielä serenadinkin kissan haudalla, kun nuo kaksi ilotyttöäkin olivat joutuneet Vaasan vankilaan haureudesta eikä hänellä ollut enää paikkaa missä olla.

Erinäisten tuttavuuksien avulla Irene tuli Helsinkiin lapsenpiiaksi erään asessorin perheeseen, ja ollessaan kuudentoista, juuri kauniiseen naiseuteen heräävänä, hän aiheutti väristyksiä miehissä missä kulkikin, mutta eniten asessorin parikymppisessä pojassa,

jonka isäkin kyllä katseli häntä ”sillä silmällä”, että kumpiko heistä ehtii ensiksi ”korkkaamaan” Irenen.

No, poika ehti ensin ja kärykin siinä kävi, ihan konkreettisestikin sillä kerran heidät yllätettiin ja poika pakeni keittiön ovesta, paiskattuaan sitä ennen Irenen vasta joululahjaksi rouvalta saamat pikkupöksyt uuniin mutta niiden yksi pitsinen lahje jäi näkyviin ja käryämään luukun väliin ja asessoriska tietysti haistoi sen ja antoi raikuvan korvapuustin lapsenpiialleen.

Rakastavaisia on vaikeampi vahtia kuin kapallista kirppuja, kuten Irene asian ilmaisi, ja niin he jatkoivat salaisia tapaamisiaan, ja totta kai siinä lopuksi kävi niin kuin siinä yleensä käy, Irene tuli raskaaksi. Poika lähetettiin Saksaan opiskelemaan ja asiaa pyrittiin salaamaan mutta Irenen vatsa vain jatkoi pyöritymistään ja aika kun koitti, niin hänet kyörättiin kättilö Kuittiskan ”hotelliin” Rauhankadulle, mutta sillä oli musta maine, ja mustemmaksi se vielä tuli sillä kaikki ne piijat joita herrasväet sinne lähettivät tulivat sieltä hoikistuneena takaisin, mutta ilman lasta. Tapanahan silloin oli että piijat olivat ilman muuta isännän ja aikuisten poikien käytössä, se oli itsestään selvää.

Tätä Irenekin pelkäsi kun kuuli siitä muilta tyteiltä, joita siellä oli yhtä aikaa täysi tusina. Hänen Kokkolalainen ystävänsä Lennart oli myös tullut Helsinkiin ja oli työttömänä, mutta joka ritarillisuudessaan tarjoutui ottamaan Irenen vaimokseen vaikka tiesikin että hän kantaa vieraan miehen lasta. Lennart piti passia ulkona kadulla mutta hankkiutui sen talon palokalustekaappiin kellariin yöksi ja sinne hän kuuli Irenen avunhuudot hänen synnytettyään, syöksyi ulos kaapistaan autamaan mutta näkikin kellarin lattialla pesuvadin jossa vastasyntynyt vielä verinen lapsi parkui, otti sen mukaansa ja meni ylös vieden sen sillä välin tajuntansa menettäneen mutta nyt heräävän Irenen viereen.

Sitten hän meni takaisin kellariin katsomaan että minne emäntä oli kadonnut, ja löysi hänet syvästä viemärikuilusta jonne

Lennartin avaama palokalukaapin ovi oli hänet paiskannut pää edellä, kätilö kun oli aikunut heittää vastasyntyneen sinne rottien syötäväksi, kuten kaikki muutkin lapset joita siellä oli syntynyt, mutta Lennart ei jaksanut nostaa Kuittiskaa yksin ylös ja meni ulos hakemaan apua ja yhden poliisin avulla he saivat tuon nyt jo rottien osaksi naamasta syödyn enkelitehtailijan ylös kaivosta, ja skandaali oli valmis. Siitä seurasi oikeudenkäynti jossa syytettyjä oli kolmattakymmentä, pahimpana Kuittiska itse joka sai elinkautisen kuritushuonerangaistuksen, eikä kaupungilla pitkään aikaan juuri muusta puhuttukaan. Ireneltäkin tuomari tivasi että kuka on lapsen isä mutta hän tyyneesti vastasi että lapsi on siinnyt pyhästä hengestä, eikä suostunut kertomaan enempää!

Sieltä Irene sai poikansa kanssa mennä Kaivopuiston Kätilöopistolle toipumaan mutta kuultuaan että toinen Kokkolan tytöistä, Alma, oli tullut Helsinkiin meni hän Alman luo asumaan toistaiseksi. Rahat kuluivat elämiseen ja ne olivat pian loppu jolloin Irene oli pakotettu kirjoittamaan lapsensa isälle, Reinholdille, ja pyytämään tätä tulemaan käymään joka heti kirjeen saatuaan tulikin, korviaan luimistellen ja värin vaihtuessa hänen kasvoillaan kuin olisi varkaissa jolloin Irene kysyi miksei hän ollut edes kirjoittanut, mutta Reinhold alkoikin moittimaan Ireneä siitä että hän halusi pitää lapsen, muuten kun hän olisi voinut pian tulla takaisin heille palvelukseen, jolloin Irene suuttui ja heitti lapsen isän ulos syyttäen häntä murhaajaksi mutta kirjeen hän oli kuitenkin kerinnyt jättää pöydälle ja kun se avattiin nähtiin että se sisälsi pankkikirjan kolmelletuhannelle markalle ja viestin jossa asessori kehotti häntä lukemaan pankkikirjaa harkiten kuin ei siihen enää tulisi jatkoa.

Irene vuokrasikin asunnon itselleen ja Almalle Esplanadilta ja elämä jatkui rauhallisesti kunnes eräs naapurin rouva kiukustui siitä että Irene kehtasi tulla hänen kanssa samaan puistoon ja vielä hienompien lastenvaunujen kanssa ja kävi lopuksi raastamaan

Ireneä tukasta jolloin hän paiskasi luutnantin rouvan piikkipensaikkoon josta hänet verinaarmuisena piti kahden hengen avulla repiä pois jolloin hän uhkasi että tästä vielä kuuluaan, ja niin kävikin kun tuo rouva oli kannellut siveyspoliisille josta lähetettiinkin kaksi ns. pillupoliisia Ireneä kuulustelemaan ja vaatimaan häntä tulemaan mukaansa haastateltavaksi mutta Irene oli taistelijatyyppejä ja ajoi heidät isolla leipäveitsellä uhaten tiehensä.

Siitäpä riemu alkoi mutta sitä ennen kerkesivät asessori sukulaismiehensä Emilin kanssa tulla kylään pienessä hiprakassa ja jäivät yönsikin vaikkei Irene olisi sitä halunnutkaan mutta miten ollakaan, aamulla varhain poliisit olivat paikalla Valkonauhakodin johtajattaren kera ja miehille tuli kiire piiloutua vaatekaappiin mutta viinipullot, sikarin tuoksu, miesten asusteet ja yskänkohtaus kielivät heistä ja niinpä he saivat alusvaatteisillaan astua esiin, asessori kun vielä oli tuon Valkonauhajärjestön virkailijakin, jolloin poliisitkin nolona peräytyivät laskeakseen nuo kaksi häntä koipien välissä pakenevaa miestä menemään, jolloin he saattoivat tulla uudelleen sisälle ja vaatimaan Ireneä lähtemään heidän mukaansa vietäväksi langenneille työille tarkoitettuun Valkonauhan hoitokotiin.

Siellä oli entuudestaan kaksikymmentä viisi muuta kiimaista tyttöä jotka olisivat olleet väkisin änkeämässä Irenen kanssa samaan sänkyyn mutta Irene näytti heille tapellen kaapin paikan ja sai olla sen jälkeen heiltä rauhassa. Sieltä Irene kerran saunasta karkasi toisen tytön kanssa ja tuli takaisin Alman luo keskellä yötä ja meni sänkyynsä nukkumaan mutta heräsi kohta siihen että asessori nuoli hänen paljaita rintojaan ja nosti lapsen sivuun päästäkseen itse Irenen viereen.

Vaan niinhän siinä taas kävi että poliisit olivat jälleen aamulla hyvin aikaisin paikalla, mutta nyt pakoreittinä olikin ikkuna, ja niin Irene vietiin takaisin tyttöjen turvakotiin.

Irene oli kuitenkin ottanut yhteyttä hänen lapsensa pelastaneeseen Lennartiin kysyen haluaisiko Lennart vieläkin mennä hänen kanssaan naimisiin vaikka hänellä olikin lap-

si toisen miehen kanssa, johon Lennart, nyt uhkeassa palosotilaan univormussa, vastasi tietenkin haluavansa ja niin häitä ryhdyttiin järjestämään sillä se takasi Irenelle pääsyn pois Haagan turvakodista.

Häät piti pitää turvakodissa josta seurue, jossa nyt mukana olivat koko asessorin perhe, Reinhold myös, lähtivät Kaivopuistoon Irenen kotiin jonne Emil-setä oli ostanut kiiltävän flygelinkin, ja jossa syötiin, juotiin ja tanssittiinkin, myös Irene Reinholdin kanssa, mutta palosotilas/aviomies joi itsensä umpi-humalaan ja sammui sohvalle ja Irene meni itkien poikansa kanssa sänkyyn, heräten yöllä siihen kun joku rymisteli ikkunasta sisälle, Reinholdhan se, ja Irene, joka kaikesta huolimatta oli häneen edelleen rakastunut, otti lapsensa isän viereensä ja hyvät haltijatkin olisivat peittäneet kasvonsa kun tuoretta aviomiestä petettiin karkeasti hääyönä hänen vaimonsa kodissa, mutta sellainen on maailma, Irene totesi.

Lennart oli kovin halukas lähtemään Amerikkaan mutta Irene sanoi että mene sinä ensin, minä voin tulla perässä sitten kun olet siellä asettunut, ja niin hän lähti ja Irene jäi miettimään mitä elämällään tekisi, mutta vanha rikas Emil-setä, joka oli asessorin serkku, ratkaisi asian pyytämällä Ireneä hoitamaan häntä vanhoilla päivillään, luvaten testamentata koko omaisuutensa hänelle ja pojalleen, ja niin tapahtui. Kauan ei kestänytään kun Emil sairastui ja kohotettuaan kuolinvuoteellaan samppanjalasin toivotti kuoleman tervetulleeksi ja heitti henkensä.

Irene oli nyt rikas, liki miljoonan omistaja, ja alkajaisiksi piti pippalot isossa talossaan Töölössä mutta asessoriska lähes murtui kun oli pitänyt itsestään selvänä että he perivät kaiken. Reinhold kävi taas Irenen luona ja niin siinä jälleen kävi että toinen lapsi tuli, tyttö tällä kertaa. Reinhold oli mennyt naimisiin hänen asemalleen sopivaksi katsotun mutta sairaalloisen tytön kanssa mutta tehdessään häämatkaansa he pelasivat kaikki rahansa Nizzassa ja tekivät vielä vekselinkin joka sekin meni, ja ennen niin ylpeä asessori oli kon-

kurssissa, osat olivat vaihtuneet, totesi Irene.

Irene juhli ja lensi sylistä syliin unohtaakseen rakkaansa mutta veronsa se elämä otti ja hän joutui Tukholmaan sairaalaan jossa parani mutta kohta oli taas sama meno päällä, ja nyt Reinhold kirjoitti hänelle pyytään tulla tapaamaan häntä Kööpenhaminaan ja siellä he viettivät neljä kuukautta kuherrusta kunnes Irene havaitsi saaneensa veneerisen taudin ja suuttui silmittömästi ja löi veitsellä Reinholdia yksitoista kertaa ja miten olisikaan käynyt elleivät hänen avunhuutonsa olisi tuoneet apua paikalle jolloin hänet vietiin sairaalaan ja Irene joutui kovaan hoitokuuriin kahdeksaksi kuukaudeksi parantuakseen jälleen.

Hän oli ostanut talon Degeröstä ja siellä toiset hoitivat hänen lapsiaan silloin kun hän oli poissa. Pitkään ei rauha jatkunut, ihailijoita riitti ja meno oli sen mukaista mutta jälleen se tyssäsi, tällä kertaa siihen että eräs Bobrikovin läheinen suomalainen korkea virkamies suuttui kun Irene ei ollut suostunut hänen lähentelyihinsä, ja mätkäisi hänelle vankilatuomion, mutta kun rahalla on taivaallinen voima, niin vankilassakin sillä voi tehdä mitä haluaa, viina virtasi ja hoilotus kävi niin kovaksi, että se kuului kaupungillekin, ja niin hänet passitettiin Hämeenlinnan naisvankilaan, ja se jos mikä on helvetti maan päällä, totesi Irene.

Vastatulleena hän joutui erään toisen tytön kanssa pahimpiin töihin, eli tyhjentämään aamuisin yöastiat jotka pinottiin hissiin joka nosti ne maan päälle, ja koska haju oli pistävän kuvottava, niin hän piti huivia kasvojensa edessä, ja sen nähtyään eräs tollo vartija kiskaisi siitä takaapäin sanoen, ettei täällä tarvitse hienostella, silloin Irene oli kaatua ja samalla yksi makki loiskautti osan sisällöstään hänen päällensä mutta hän otti siitä paremman otteen ja heilautti sen sisältöineen häntä kiusanneen vartijan päähän joka yski ja kakisteli ja oli maassa pitkällään, eikähän siitä voinut selvitä noin vaan. Irene joutui kurinpitolautakunnan eteen jossa vartija tietysti valehteli ja häntä uskottiin, ja niin Irene joutui

karhukoppiin ja sieltä ruoskittavaksi erityiseen penkkiin vankilan pihalla kaikkien vartijoiden ja muun henkilökunnan katseiden alla. Kahdeksan iskua rottingilla paljaaseen märällä lakanalla peitettyyn selkään, pää hänellä oli peitettyinä, ettei hän näkisi kuka löi, ja taas takaisin karhukoppiin joka oli kostea tympeä loukko kellarissa johon ei päivä paistanut ja jossa ainoa huvi oli leikkiä kesyn rotan kanssa, jolle hän antoi leivästään aina muruja.

Sitten hän jäi kiinni kirjeiden lähettämisestä ulos ja koska hän oli ainoa, joka tunnusti sen, niin hän siitä myös taas kärsi, eli lisää karhukoppia, joka oli paksusti vuorattu, ettei ääntäkään saanut kuulua sinne ulkoa eikä sieltä pois.

Tuli joulujoulu ja Irene kuuli yöllä kun tämä sama häntä kiusannut vartija kolisteli lukossa tullen humalaisena sisään koettaen tehdä Irenelle väkivaltaa mutta Irene sai häntä purtua peukaloon syvälle ja samalla antoi mojavon potkun nivusiin josta vartija kaatui lattialle ja Irene nappasi avaimet häneltä ja lukitsi oven ulkopuolelta lähtien käytävään ja nähdessään toisen vartijan makaavan sammuneena vartiotuvassa meni ja söi hänen jouluateriansa tähteet, oltuaan pitkään heikolla ruoalla hänen oli nälkä. Sitten vartiotuvan seinältä avaimet vaatevarastoon hakemaan omia vaatteitaan ja puettuaan ne kesäiset vaatteet päälleen ja hangattuaan veren kasvoiltaan meni ulos ja löysi tikkaat joiden avulla pääsi muurin päälle hypäten siitä hankeen, ihan klassinen vankilapakojuttu. Lähtien kävelemään kaupunkiin ohuissa kesäasuissaan pakasessa ja lumessa kahdelta yöllä, vastaan tuli tanskalainen herrasmies joka otti ritarillisesti hänet asuntoonsa omakotitalon toisessa kerroksessa, jonka alakerta samalla oli sen häntä kiusanneen vartijan koti, ja aamulla hän kuuli miten vartija selitteli siteessä olevaa kättään vaimolleen ja äidilleen, sanoen lähtevänsä jahtaamaan sitä kadonnutta huoraa, mutta sillä välin Irene, nyt pitkän mustan tukkansa leikanneena ja puettuna miehen vaatteisiin, lähti pelastajansa kanssa asemalle ja niin he pääsivät pois Hämeenlinnasta turvallisesti.

Helsingissä lehdet kirkuivat otsikoissaan Silkki-Saaran karanteen Hämeenlinnan vankilasta ja poliisi etsi häntä, varsinkin kun saatiin kuulla vartijan, jota hän oli purrut peukaloon, kuolleen saatuaan kylmänvihhat käteensä, joten vain salassa saattoi Irene tavata lapsiaan mutta pian hänen piti lähteä lain kouraa pakoon, väärennetyn passin turvin, ja edelleen miehen vaatteissa, ensin Kemiin junalla ja sieltä reellä rajan yli ja Tukholmaan, jossa hän meni ensin Pelastusarmeijan kotiin asumaan ja jopa liittyenkin siihen mutta sielläkin piru vaani Jöns Pärssonin hahmossa joten hän jätti armeijan ja vuokrasi itselleen huvilan ja kohta oli taas entinen villi meno päällä, sulhaset vaihtuivat lähes vauhdissa, yksi toisensa jälkeen. Saatuaan ensimmäisen sulhasensa neljännen kerran takaisin alkoi omatunto kolkuttamaan ja hän siirtyi Göteborgiin turvakotiin mutta siellä hälistiin siirtymisestä Buenos Airesiin edelleen Pelastusarmeijan tehtäviin, ja Irenekin päätti lähteä katsomaan maailmaa siltäkin kulmalta.

Tytöt olivat pestatut tarjoilijoiksi täysihoitolaan mutta Irenen epäilykset heräsivät heti ensi päivänä kun hän näki tarjoilijoiden olevan mulatteja ja kiinalaisia, ei heitä tarjoilijoina siellä tarvittaisi, ja viikon kuluttua tilanne selkisikin kun emäntä ilmoitti erään rikkaan karjanomistajan tulevan kylään ja heidän kuuluu pitää hänelle seuraa. Herra ja hidalgo tarttuikin Ireneä käsivarresta ängertyään hänen kanssaan yläkertaan mutta Irene kun antoi ymmärtää, ettei hän halua, niin herra alkoi käyttämään voimaansa jolloin Irene otti keraamisen vesikannun ja löi sillä miestä päähän ja kun rikkoontuneesta kannusta jäi hänelle vain puolet kannua ja kahva käteen, niin sillä hän rusikoi karjafarmanin naaman sairaalakuntoon jolloin hänelle tuli hätä käteen ja erään toisen tytön kanssa olivat lähdössä pakoon mutta mulatit sulkivat tien jolloin Irene otti suomalaisen puukkonsa esiin ja veisteltyään heitä vähäsen pääsivät pakenemaan ja juostuaan itsensä henkivieveriin kolkuttivat erään merimieskapakan oveen jossa sattuihin olemaan suomalainen isäntä

joka laski heidät sisään ja sanoi, heidän kerrottuaan mitä oli tapahtunut, että siitä seuraa tupen rapinat. Mutta Irenellä oli rahaa ja hän pääsi lääkärin tarkastukseen jolloin todettiin hänen joutuneen väkivaltaisen päälle karkauksen kohteeksi ja asiaa käräjillä puitaessa ja muitakin saman kohtalon kokeneita tyttöjä kuullen heidät todettiin syyttömiksi, vaikka karjafarmanin pää olikin siteiden peitossa Irenen käsittelyn jäljiltä.

He olivat joutuneet valkoisen orjakaupan uhriksi jota johti täysihoitolan emäntä pelastusarmeijan asussa!

Siitä Irene pestautui erään merimieskapakan houkutuslinnuksi tanssimaan ja juottamaan merimiesressukoilta rahat pois, uuden asiakkaan odottaessa heti hänen herättyään, kunnes hän taas parin vuoden kuluttua tunsi, että mitta on täysi jolloin hän meni heidät pelastaneen suomalaismiehen farmille jossa Irenekin sai ratsastaa ja olla luonnossa tervehdykseen. Sitten hän sai kirjeen Lennartilta, joka oli Amerikassa ja rikastunutkin siellä ja hehän olivat edelleen aviossa vaikkeivät olleet koskaan eläneetkään yhdessä, ja niin Irene päätti seitsemän vuoden poissaolon jälkeen palata Suomeen käytyään sitä ennen katsomassa miestänsä.

Niin he tapasivat jälleen, Lennart oli paikallisen päällikkö ja ison puuseppäfirman omistaja, ja Irene sattui paikalle juuri kun heillä oli isot juhlat tanssiaisinaan ja niin hän jäi miehensä ja häntä kerran Kokkolassa potkaiseen anoppinsa luokse, ja nämä kaksi nyt löysivät lohdutusta kaappiin piilotetusta pullostasta ja yhdessä kerran juottivat paikallisen baptistipapinkin täysin humalaan, jota ihmettä pikkupojat raitilla pilkkasivat.

He kutsuivat Irenen nyt jo lähes aikuiset lapset Reinholdin ja Julian Amerikkaan ja tekivät siellä pitkän kiertueen jolloin Julia tapasi Kaliforniassa tulevan miehensäkin mutta Irene ikävöi Suomea ja niin hän sai miehensäkin lähemmään katsomaan entistä kotimaataan, siitä huolimatta että Lennart pelkäsi merenkäyntiä.

Irene ilostui kun eräs passipoliisi tunnisti hänet Helsingin satamassa ja tervehti häntä,

autokin nostettiin maihin, suuri harvinaisuus silloin vielä, ja sekä Reinhold, jolle Irene siis oli antanut isänsä nimen, että Julia kävivät rippikoulun. Reinhold ottikin asian vakavasti ja papiksihan hän valmistuikin myöhemmin. Julia lähti Lennartin mukana takaisin Amerikkaan, laivalla joka oli suurin ja nopein ja jonka piti olla uppoamaton, Titanic, joka kuitenkin upposi törmättyään jäävuoreen ja josta Julia pelastui mutta Lennart menehtyi.

Kiusaaja iski jälleen Ireneen ja entinen Silkki-Saara tuli taas esille mutta Suomen sisällissota pisti kaikki suunnitelmat uusiksi, Irenen ja hänen poikansa tiet erosivat kun Irene antoi kaikki rahansa vakaumuksesta punaisten kassaan ja lähti sairaanhoitajaksi erääseen kouluun, päätyen viimein Tampereelle jossa loppukahinat käytiinkin. Siellä Irene oli menossa hoitamaan eräässä vajassa olevia vasta vangittuja haavoittuneita valkoisia kun eräs hamppari, kuten Irene kertoo, meni hänen edellään ja ampui heitä pistoolillaan ja Irenekin ehti ovelle asti kun eräältä lavitsalta hänen poikansa Reinhold nousi ylös ja sanoi jotakin ruotsiksi tunnistamalleen äidilleen jolloin se hamppari nosti pistoolinsa ja oli ampua mutta Irene ampui häntä käteen ennen kuin enempää vahinkoa ehti tapahtumaan.

Valkoisten vallattua Tampereen asiat saivatkin uuden käänteen, nyt ammuttiin punaisia, myös eräs kuusitoistavuotias poika jonka tavaroista löytyi pistooli, ja Irene meni ulos tutkimaan hänen haavaansa kun joku potkaisi häntä takapuoleen ja osoittaen pistimellään vangitsi Irenen jota lähdettiin viemään sotatuomarin puheille tuomittavaksi koska Irenelläkin oli ase taskussaan, varma syy saada kuolemantuomio, mutta sotatuomari satuttuikin olemaan itse asessori, Irenen entinen ihailija ja hänen poikansa isoisä, joten hän säästyi teloitukselta.

Siitä taas elämä ajautui entiselleen, eli kiusaus oli liian suuri Irenelle asettua elämään rauhassa, taas viina virtasi ja miehet vaihtuivat tiheään, ja nyt hänellä oli hallussaan tuo patkä Bulevardia, kunnes eräänä aamuna kieltolain

aikana hän heräsi ja ihmetteli miten on niin pimeää ja vaikka hän sytytti tulitikunkin niin mitään valoa ei näkynyt, pirtun korvikkeena juotu metyylialkoholi vei silloin näön monilta, ja niin Irene joutui Diakonissalaitoksen sairaalaan jonne Reinhold tuli häntä katsomaan, sovintoa tekemään, ja siellä Irene saneli hänen muistelmansa.

Sieltä hän pääsi entiseen kotiinsa Degeröhön pappis-poikansa seuraksi. Pari vuotta sokeutumisen jälkeen hän eräänä alkukeväänä päivänä istui ulkona ja kuuli avunhuutoja jäältä ja tunnisti huutajan naapurin pojaksi muttei nähnyt missä vene oli, että olisi päässyt hätiin jolloin hän polvistui ja rukoili saadakseen näkönsä takaisin, ja niin tapahtui, näkö palautui sen verran, että hän näki veneen, työnsi sen vesille ja sai nyt jo pohjaan vajonneen pojan keksillä pintaan ja veneeseen ja ryhtyi elvyttämään, sairaanhoitaja kun oli, ja niin poika pelastui kuin ihmeen kaupalla. Palkaksi hän sai suurimman hauen mitä pojan rysästä löytyi, sillä tuo naapurin poika meni heti vaatteiden kuivuttua veneellä takaisin hakemaan kalastusvehkeensä, nyt yhdessä Irenen kanssa.

Reinhold tuli kotiin ja oli huolissaan kun näki savun nousevan savupiipusta Irenen valmistuksessa haukea syötäväksi ja hän moitti äitiään että saattaa sytyttää tulipalon kun ei

kerta näe, mutta Irene kertoikin ihmeestään pojalleen ja yhdessä he polvistuivat kiittämään Herraa, ja nyt vasta Irenestä tuli tosi uskovainen.

Irene oli hyvin rehellinen ja hyvä ihmisenä, hän mm. lähetti 10 000 mk sen kuolleen vanginvartijan perheellekin, lasten kouluttamiseksi, ja sillä ehdolla, että kukaan heistä ei rupea vanginvartijaksi. Hän vaati ritarillista käytöstä kaikilta asiakkailtaankin, eikä hyväksynyt ketä hyvänsä ystäväkseen tai asiakkaakseen. Jos olosuhteet olisivat olleet toiset, niin tiedä mihin kaikkeen hän olisikaan elämässään ehtinyt, mutta kohtalo määräsi toisin, valitettavasti.

Hänen vaiherikas ja värikäs elämänsä päättyi 50-luvun alussa, silloin jo pitkälti unohdettuna, mutta onneksi nuo hänen muistelmansa ovat vielä luettavissa, ne kannattaisi toki painaa uudelleen kirjaksi sillä ihan näin värikästä persoonaa ja elämäntarinaa ei joukostamme nykyään juurikaan taida löytyä.

Minulla on ollut kunnia pelata tennistä Kulosaarissa tämän Reinholdin pojan kanssa, joskus 40-luvulla, ja äitini, joka oli nähnytkin Silkki-Saaran moneen kertaan, tiesi kertoa kuka hän oli, nimen olen kylläkin jo unohtanut.

Leo Nygren